

การนำเสนอโปรแกรมสำหรับครูภาษาไทย
ในการปลูกฝังความเป็นนักประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาวทองคูณ อินทมาศน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสุทศกรปริญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-519-3

013497

I 1514 5306

A PROPOSED PROGRAM FOR THAI LANGUAGE TEACHERS IN INCULCATING
DEMOCRATIC CITIZENSHIP TO STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS

Miss Thongkoon Intamat

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำเสนอโปรแกรมสำหรับครูภาษาไทยในการปลูกฝังความเป็นนัก
ประชาธิปไตยแก่นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดย นางสาวทองคุณ อินทมาศน์

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

..... *สมชาย*

(ศาสตราจารย์ ดร.สมชาย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *สุวิทย์*

(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ เพ็ชรชอบ)

..... *ยุพิน*

(ศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

..... *อินทร์ทรัพย์*

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์)

..... *วลัย*

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. คำนับบทบาทของครูภาษาไทยในฐานะนักประชาธิปไตย ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนเป็นนักประชาธิปไตยของครูภาษาไทยว่า ควรปฏิบัติมาก

2. คำนับการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความเป็นนักประชาธิปไตยแก่นักเรียน ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า ควรปฏิบัติมาก

3. คำนับการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อปลูกฝังความเป็นนักประชาธิปไตยแก่นักเรียน ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า ควรปฏิบัติมาก

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอโปรแกรมสำหรับครูภาษาไทยในการปลูกฝังความเป็นนักประชาธิปไตยแก่นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ วิธีการปลูกฝังความเป็นนักประชาธิปไตย ลักษณะความเป็นนักประชาธิปไตย ตัวอย่างแผนการสอน ตัวอย่างการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และ การติดตามผล จากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน ตรวจสอบ และ ประเมินความเหมาะสม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า รายละเอียดของโปรแกรมนี้นี้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำโปรแกรมมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Proposed Program for Thai Language Teachers
 in Inculcating Democratic Citizenship to Students
 in Secondary Schools

Name Miss Thongkoon Intamat

Thesis Advisor Assistant Professor Saijai Indrambarya

Department Secondary Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purposes:

- 1.To study the opinions of the Thai language teachers concerning inculcating democratic citizenship to students in secondary schools
- 2.To propose program for Thai language teachers in inculcating democratic citizenship to students in secondary schools

Procedures:

A set of questionnaires was constructed and used in collecting data from the samples consisted of 362 Thai language teachers at the secondary education level from 65 secondary schools from all over Thailand. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation; then presented in tables with descriptive form.

Findings:

1. Concerning the roles of Thai language teachers for democratic citizenship, Thai language teachers consistently agreed that Thai language teachers should behave as democratic citizenship at the high level.

2. Concerning the activities in Thai language learning and teaching for inculcating democratic citizenship to students, Thai language teachers consistently agreed that Thai language teachers should arrange activities in Thai language learning and teaching for inculcating democratic citizenship to students in secondary schools at the high level.

3. Concerning co-curricular activities for inculcating democratic citizenship to students, Thai language teachers consistently agreed that Thai language teachers should arrange the co-curricular activities for inculcating democratic citizenship to students in secondary schools at the high level.

From the findings of this study, the researcher proposed a program for Thai language teachers in inculcating democratic citizenship to students in secondary schools. The proposed program consisted of rationale, objectives, methods of inculcating democratic citizenship, aspect of democratic citizenship,

an example of lesson plan , an example of co-curricular activities and follow - up program. The program was evaluated as suitable at the high level by nine experts.

The researcher then modified the program.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์พรหม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจพิจารณา แก้ไขเนื้อหาสาระ ตลอดจน

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ ศาสตราจารย์ มุณี พิพิธกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย อารุณี ซึ่งเป็น กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อารีย์ สหชาติโกสีย์ รองศาสตราจารย์ ประจักษ์ ประภาพิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉาววัฒน์ วิทยาอุทกกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์กองแก้ว เจริญอักษร อาจารย์อัครา บุญทิพย์ อาจารย์เฉลียว ปิ่นทอง อาจารย์ประภา สุชินัย อาจารย์รัชนี ศรีไพรวรรณ อาจารย์ปราณี บุญชุ่ม อาจารย์สุชาติ วงษ์สุวรรณ อาจารย์กัลยา สหชาติโกสีย์ และอาจารย์ภัสสร เขียวศิลป์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถามและแบบของโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จาก ผู้อำนวยกา และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ที่ได้ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการออกแบบสอบถาม

และขอขอบคุณญาติพี่น้อง และเพื่อนๆทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้ความสะดวก และให้กำลังใจตลอดเวลาที่ทำการวิจัย

ทองคำ อินทมาศน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
การศึกษาค้นคว้าข้อมูล	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
กลุ่มตัวอย่างประชากร	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
การสร้างโปรแกรม	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ

บทที่	หน้า
5 การนำเสนอโปรแกรมสำหรับครูภาษาไทยในการปลูกฝังความเป็นนัก ประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา	64
6 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	114
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	115
ข. รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	117
ค. แบบสอบถาม	121
ง. แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	130
จ. โปรแกรมสำหรับครูภาษาไทยในการปลูกฝังความเป็นนัก ประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับ ก่อนได้รับการประเมิน)	132
ประวัติผู้เขียน	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิและตารางประกอบ

รายการที่	หน้า
1 แผนภูมิแสดงการจัดการเรียนการสอน	30
2 ตารางแสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
3 ตารางแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับบทบาทของครู ภาษาไทยในฐานะนักวิชาชีพไทย	56
4 ตารางแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยเพื่อปลูกฝังความเป็นนักวิชาชีพไทยแก่นักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	58
5 ตารางแสดงความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนเพื่อปลูกฝังความเป็นนักวิชาชีพไทยแก่นักเรียน ด้านการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	60
6 ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อโปรแกรมสำหรับ ครูภาษาไทยในการปลูกฝังความเป็นนักวิชาชีพไทยแก่นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา	65

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย